

Sygn. akt I CNP 41/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie skargi M. S. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt V Ca [...], wydanego w sprawie
z powództwa Miasta W.

przeciwko M. S.

o opróżnienie lokalu mieszkalnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2018 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Skarżący M. S., na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c., domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 marca 2017 r. (sygn. akt V Ca [...]) wydanego w sprawie o opróżnienie lokalu mieszkalnego. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku została wniesiona w dniu 16 sierpnia 2018 r.

W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia skarżący powołał się na liczne uchybienia przepisom prawa materialnego i procesowego, których - w jego ocenie - dopuścił się Sąd Okręgowy, w tym m.in.: art. 28¹ k.r.o. oraz art. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy oraz zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 1610 ze zm.) poprzez ich niewłaściwą wykładnię oraz art. 316 § 1, art. 378 § 1 i art. 233 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie lub błędne zastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zarysowana powyżej szczególna funkcja skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w polskim systemie prawa determinuje postrzeganie tego środka zaskarżenia jako środka prawnego o ściśle sformalizowanym charakterze. Wiąże się to z kreowaniem po stronie podmiotów

skarżących obowiązku ścisłego wykazania przesłanek dopuszczalności skargi określonych w art. 424¹ § 1 k.p.c. oraz spełnienia wymagań skargi wyróżnionych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem powinna zatem zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona ze wskazaniem w jakiej części zostało zaskarżone, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym orzeczenie to jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Zachowanie powyższych wymagań konstrukcyjnych skargi podlega przy tym badaniu przez Sąd Najwyższy przy wniesieniu skargi, zaś uchybienie tym wymaganiom nie podlega sanowaniu i skutkuje odrzuceniem skargi *a limine* (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wyjaśnił jednocześnie, iż powyższe wymagania konstrukcyjne powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a nadto że każde z nich ma charakter samoistny i powinno być spełnione samodzielnie, niezależnie od innych (por. m.in. postanowienia: z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, nie publ. oraz z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, nie publ.).

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, że nie zostało spełnione przez skarżącego wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.; tj. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Dążąc do realizacji powyższego wymogu formalnego w uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia wskazano jedynie, że w odniesieniu do zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 marca 2017 r. nie zachodziły podstawy do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, a także, iż sprawie, ze względu na jej przedmiot, nie była dopuszczalna skarga kasacyjna (art. 398² § 2 k.p.c.). Podnieść należy, że argumentacja skarżącego pomija okoliczność, iż w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa

człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażąco naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.). Ze względu na to, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o Sądzie Najwyższym - prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, to dla spełnienia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. koniecznym było również wykazanie przez skarżącego, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, nie publ. oraz z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 17/18, nie publ.).

Wobec stwierdzenia, że skarżący nie wykazał, iż nie było i nie jest dopuszczalne wzruszenie zaskarżonego orzeczenia poprzez wykorzystanie instytucji skargi nadzwyczajnej uznać należało, że nie zostało spełnione wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., a tym samym wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlegała odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. Wobec zarządzenia zwrotu wniesionej odpowiedzi na skargę nie było podstaw do wydania orzeczenia w przedmiocie zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez stronę powodową.